

[Hartvig Frisch.]

at der i en Udenrigstjeneste, der er opbygget som en Helhed, saaledes som vor Udenrigstjeneste er, kan være Grund til at have en Bestemmelse som den i § 14, der indledes med Ordene:

„Naar særlige Grunde taler derfor, kan det ved kgl. Resolution bestemmes, at Tjenestemænd af Udenrigstjenestens 1., 2. og 3. Lønningsklasse i et Antal, der paa intet Tidspunkt maa overstige i alt 5, kan sættes i Disponibilitet,“

det vil sige, at man altsaa her har en Mulighed for inden for en Varighed af højst 5 Aar at kunne omgruppere og uden at tage varig Bestemmelse om Afsked vil kunne operere med det Personel, man nu engang har, saadan at man, uden at man gaar uden for Loven eller skal have Dispensation af nogen Art, kan stille en Tjenestemand inden for Udenrigstjenesten i Disponibilitet og samtidig sikre sig hans Arbejds-kraft og hans Anvendelse, naar Tiderne skulde gøre det fornødent. Heller ikke herimod kan jeg have nogen Indvending at gøre.

Det næste Lovforslag, om Ændringer i Lov om Statens Tjenestemænd, drejer sig om det rent lønningsmæssige, der er en naturlig Konsekvens af det først omtalte Lovforslag. Vedrørende dette skal jeg paa mit Partis Vegne ogsaa bare fremsætte den Bemærkning, at vi selvfølgelig er rede til i Forbindelse med det første Lovforslag at tage alle de Spørgsmaal, der vedrører Lønningsforhold, under lige saa velvillig Behandling som Hovedlovforslaget. Det eneste praktiske vil efter min Mening være, at vi henviser begge Lovforslag til samme Udvalg, saa at vi dér kan debattere baade Spørgsmaal af principiel Natur, der rejser sig med Hensyn til Udenrigstjenesten, og de rent lønningsmæssige Spørgsmaal.

Jeg er hermed i ganske korte Træk gaaet ind paa noget af det, som vedrører selve Forslaget. Men jeg vil ikke undlade at sige, at naar jeg i Dag skal behandle selve Spørgsmaalet, saa er jeg under et stærkt Indtryk af den Tale, som den højtærede Udenrigsminister holdt ved Forelæggelsen, idet denne Tale jo ikke var en almindelig Forelæggelsestale af den Slags, hvoraf der gaar tolv paa Dusinet; men det var en Tale, som i en ganske særlig Grad paakaldte ikke blot dette Tings, men hele Landets Opmærksomhed om et Spørgsmaal, der i den senere Tid Gang paa Gang har været gjort til Genstand for heftige og ofte meget lidt overvejede Debatter. I denne Tale, hvor den højtærede Udenrigs-

minister saa stærkt og saa personligt gik ind i et Forsvar for de Tjenestemænd, som i en tung Tid i Danmarks Historie har maattet udføre det Hverv i videst mulig Udstrækning at værne om det danske Styre og om den danske Befolkning, i denne Tale synes jeg, den højtærede Udenrigsminister har givet Udtryk for en Holdning og for Tanker, som man sikkert for den største Dels Vedkommende i dette høje Ting varmt vil slutte sig til.

Jeg har lige i Gaar set Referatet af en Tale, som Professor Hal Koch har holdt paa Askov, hvori han med det Mod og med den Rankhed, der er ejendommeligt for denne Personlighed, tager Ordet vedrørende de samme Problemer, som den højtærede Udenrigsminister forleden behandlede her i Tinget, og jeg vil gerne — med den højtærede Formands Tilladelse — fremdrage nogle enkelte af de Bemærkninger, som Hal Koch fremkom med, fordi jeg synes, at de bør staa at læse blandt dette Tings Forhandlinger. Det bør være nævnt, at en dansk Mand paa dette Tidspunkt har udtalt sig saaledes. Det, han sagde, var nogle Ord angaaende det Slagord, der nu bruges over hele Danmark, om Udrensning til Tops og til Bunds, et Slagord, som sikkert er meget velvirkende, ikke mindst paa ubefæstede Sjæle, som deri ser Løsningen af alle Vanskeligheder i et Land, som har været besat i fem Aar. Derom udtaler Hal Koch:

„Det er umuligt at udrense til Tops og til Bunds. Skulde vi til Bunds, skal alle de Arbejdere, der har arbejdet paa Flyvepladserne, rammes, og i Toppen maa det først og fremmest gælde Kongehuset, Regeringen og Rigsdagen. Det vil det danske Folk ikke. Valget skal nok vise det. I Stedet burde vi vise Varsomhed og Skaansomhed.“

Og Professor Hal Koch har yderligere dertil føjet om denne Frase om at rense ud til Bunds, at saa

„maa man ogsaa tage Kommunerne med. Naar man ser paa deres Holdning i 1940—41, var de meget mere tyskvenlige end baade Scavenius og Stauning.“ Jeg synes, det er meget tiltalende, at vi er ved at nærme os en Periode, hvor man dog begynder i dette Land at kunne sige Sandheden om den Tid, vi har gennemlevet, nemlig Sandheden uden den historiske Fortegning, som hidtil har gjort sig gældende ved alt, hvad der er blevet udtalt om disse Aar. Det er her, jeg i denne Forbindelse gerne vil fremhæve den højtærede Udenrigsministers Tale forleden Dag.